

gaae dette paa, end at det er det hele Beløb, der skal udredes, som bliver paalignet, og at Hartkornbrugerne da trække fra, hvad de have betalt efter § 1. Enten nu Underændringsforslaget vedtages eller ikke, maa jeg lægge overordentlig Vægt paa, at det kommer til at staae de ærede Medlemmer klart, hvorledes disse Bestemmelser ere tænkte at komme til Anvendelse, at man ikke holder sig til enkelte Ord, men sætter sig fuldkommen ind i den Tanke, der ligger til Grund for Forslaget, for at Gjennemførelsen virkelig kan blive saa ligelig og retfærdig, som man har tænkt sig, at den skalde blive.

Fsøhering: Det er mig kjært, at det ærede Medlem udtalte dette. Det er det Samme, som jeg har søgt at henlede Opmærksomheden paa, at det er en ligefrem Skat, opkrævet efter Indtægten eller efter Formue og Veilighed — som jeg anseer for at være langt slettere —, og at kun Hartkornsskatten er bragt derind som en Nødvendighed og paa en vis Maaade vanskeliggjørende; men jeg skal dog udtale, hvad der forekommer mig maa være Hensigten med denne besynderlige Omvei. Det seer for mig ud, som om Hensigten maa være den: at have en Skattnorm, efter hvilken man kan opkræve umiddelbart, saa at man strax er i Besiddelse af den største Deel af den Sum, man vil raade over, og at derimod denne Indblanding med Opkrævning efter Indtægt eller Formue og Veilighed er for at anvende, som jeg sagde ved første Behandling, Indtægtskatteopkrævning som Sikkerhedsventil for Fordeelingen. Naar man tager det saaledes, er der en Plan tilstede; men den er forbunden med mange Ulemper, der ikke kunne undskyldes, naar ikke det var Tilfældet, at man for den største Deel af Indtægten brugte en Skattnorm. Jo større Opkrævningen skal være, som den sidste ærede Taler udtalte, efter Indtægt eller Formue og Veilighed, desto vigtigere er det at gjøre sig Rede for, hvilken af disse Opkrævningsmaader der kan anvendes med Nytte paa en forstandig Maaode og ikke efter et løst Skjøn, og da er det min Overtydning, at ingen Opkrævning eller Skattefordeling efter Formue og Veilighed kan ordnes uden efter et løst Skjøn, hvorimod en Indtægtskatteopkræv-

ning nogenlunde kan bringes ind under bestemte Regler. Ved en Opkrævning efter Formue og Veilighed er der to Elementer, som skulle bringes i Anslag ved Siden af hinanden, og som paa ingen Maaode hænge saaledes sammen, at man kan bestemme den ene ved den anden, eller ikke engang bestemme dem i Fællesskab; der kommer saa mange Hensyn i Veien, som, saasnart der bliver Spørgsmaal om at fordele større Summer, ville gjøre det umaadeligt vanskeligt for dem, der skulle skjønne, at afgjøre, hvilken Vægt der skal lægges paa „Veilighed“. En Formuesskat kan man ligesom en Indkomsskat bestemme, men en Veilighedsstat, efter den Betydning, man lægger i Ordet, naar man ikke vil tage det som Indtægt, er ubestemmelig; der lader sig ikke sige noget Sikkerter derom, thi det bliver Noget, der gaaer i det Vilkaarlige. Derfor kan jeg kun fraraade at overføre Opkrævning efter Formue og Veilighed paa Landet. Naar man siger i Kjøbstæderne: Vi ville ikke forstyrres, vi ville blive ved som hidtil, — da faaer dette en Betydning derved, at der i mange Kjøbstæder og maastee i de fleste har været opkrævet Betydeligt efter Formue og Veilighed; og skjøndt man i Kjøbstæderne maastee ikke selv veed det, thi man er overmaade lidt vidende om, hvad man gjør i denne Sag, er det dog der mere en Indtægtsstat. Paa Landet derimod har man, paa saa Undtagelser nær, vænnet sig til at forstaae Opkrævningen efter Formue og Veilighed som en Opkrævning efter Hartkornet, og nogle Enkelte, saasom Bødkere og Snekere, har man derefter paalignet et Par Ottestillinger eller Marker, for at de dog ogsaa skalde give Noget, — men der har ikke været noget forstandigt Apparat anvendt. Hvor der er Spørgsmaal om en større Skat, har man derfor paa Landet slet ikke det Apparat for sig, som man virkelig har i Kjøbstæderne, og som bruges som en Undskyldning, efter min Mening som en maadelig Undskyldning, til ikke at rokke derfra. Paa Landet ligger Sagen for som noget Nytt, og der vil det være aldeles urigtigt, naar man dog betræder en ny Bane, at sige, Indtægtsbesatningens Princip er det rette, men vi ville unddrage os det for Diebliffet og først senere komme tilbage dertil; —